

Algemene Inkoopvoorwaarden van Harwig B.V.

De Algemene Inkoopvoorwaarden van Harwig B.V., hierna genoemd Harwig Inkoopvoorwaarden, zijn van toepassing op alle opdrachten die door ons worden verstrekt, ongeacht of sprake is van (onder)aanneming van werk dan wel van het leveren van materialen of van diensten, inclusief diensten m.b.t. het ver beschikking stellen van arbeidskrachten.

Daarnaast zijn de Harwig Inkoopvoorwaarden van toepassing op ieder verzoek van Harwig B.V. om een offerte in te dienen die tot een door ons te verstrekken opdracht kan leiden.

1 Algemeen

1.1 In het geval van (onder)aanneming zijn, voor zover in onze opdracht of in het toepasselijke bestek niet anders is bepaald, tevens van toepassing de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de Uitvoering van Technische Installatiewerken 1992 (JAVTI 1992), alsmede de Uniforme Administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werk (UAV 1989).

1.2 Iedere opdracht wordt door ons verstrekt onder de ontbindende voorwaarde dat de uitvoering van het werk waarop de u verstrekte opdracht betrekking heeft, in deze Harwig Inkoopvoorwaarden ook te noemen "het werk", niet aan ons wordt opgedragen, of dat onze opdrachtgever of de directie van het werk aan de u verstrekte opdracht goedkeuring onthoudt, in welke gevallen wij over en weer van rechtswege van alle verplichtingen zullen zijn ontslagen. Indien het werk niet in zijn geheel, maar wel voor een gedeelte doorgang vindt, blijft de door ons verstrekte opdracht alleen met betrekking tot dat gedeelte in stand, en wordt de opdracht voor het overige geacht niet te zijn gegeven. In dat geval zal de met u overeengekomen prijs of aanneemsom worden verlaagd naar rato van de vermindering van uw aandeel in het werk. In geval van een gelede of gedeeltelijke ontbinding heeft u geen aanspraak op enigerlei reken- of andere vergoeding van kosten.

1.3 Toepasselijkheid van uw algemene verkoop- of leveringsvoorwaarden of andere voorwaarden die door u van toepassing zijn of plegen te worden verklaard, wijzen wij van de hand, tenzij en voor zover wij de toepasselijkheid schriftelijk en uitdrukkelijk hebben aanvaard.

1.4 Tenzij onze opdracht uitsluitend betrekking heeft op de levering van materialen die niet door u in het werk worden aangebracht, dient u ons op eerste verzoek ter beschikking te stellen, indien en voor zover vereist of van toepassing:

1.4.a een geldig inschrijvingsbewijs bij de uitvoeringsinstelling (uvi) waarbij u bent aangesloten

1.4.b uw vestigingsvergunning

1.4.c een uittreksel van een inschrijving in het handelsregister van de Kamer van Koophandel dat niet ouder is dan 3 maanden

1.4.d een verklaring van de betrokken uitvoeringsinstelling omtrent uw betalingsgedrag alsmede een verklaring ter zake van de afdracht van loonbelasting, welke niet ouder zijn dan 3 maanden

1.4.e een kopie van de G-rekeningovereenkomst met de instelling waar de rekening wordt aangehouden

1.5 Door u zal geen prijsopgaaf of aanbieding aan de opdrachtgever van het werk worden gedaan ter zake van werkzaamheden of leveranties die in verband staan met het werk. Buiten ons om zult u met de opdrachtgever geen regelingen treffen omtrent enige aangelegenheid het werk betreffende. Opdrachten of aanwijzingen van de opdrachtgever zullen door u eerst na onze uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming of machtiging worden uitgevoerd.

1.6 Door ons verstrekte opdracht(en) worden geacht door u te zijn aanvaard, tenzij u ons binnen acht dagen na dagtekening van de inkooporder schriftelijk van het tegendeel hebt doen blijken.

1.7 Mutaties in de in punt 1.4 genoemde gegevens dienen terstond aan ons te worden gemeld. Tevens dient bij het verstrijken van de geldigheidsduur van de onder 1.4.c en onder 1.4.d omschreven verklaringen terstond een vervangende verklaring te worden overgelegd.

2 Wetten, voorschriften en vergunningen

2.1 U wordt geacht bekend te zijn met alle wettelijke en andere voorschriften en verordeningen die van toepassing zijn op de uitvoering van onze opdracht, met inbegrip van die op het gebied van veiligheid, arbeidsomstandigheden en milieu, en u bent gehouden alle vereiste maatregelen te nemen ter naleving van dergelijke voorschriften en verordeningen.

2.2 Alle aanwijzingen die door ons dan wel door of namens de opdrachtgever worden gegeven ter zake van de naleving van wettelijke en andere voorschriften en verordeningen, zullen door u te allen tijde worden opgevolgd.

2.3 Voor alle schade en kosten en andere nadelige gevolgen, van welke aard ook, die mochten ontstaan doordat u verzuimt maatregelen ter naleving van wettelijke en andere voorschriften en verordeningen te nemen, of doordat u door ons of door de directie verstrekte aanwijzingen niet opvolgt, zullen zowel wij als onze opdrachtgever door u worden gevrijwaard zonder enig voorbehoud.

2.4 U dient zorg te dragen voor de tijdige verkrijging van alle publiek- en privaatrechtelijke vergunningen, ontheffingen en andere beschikkingen die voor het uitvoeren van onze opdracht zijn vereist of voorgescreven.

3 Gegevens

3.1 Alle tekeningen, ontwerpen, modellen, specificaties en andere gegevens die u door ons ten behoeve van de voorbereiding of uitvoering van onze opdracht ter beschikking worden gesteld, blijven ons eigendom.

3.2 Alle gegevens die u door ons ter beschikking worden gesteld, dient u terstond na inontvangstneming op juistheid en volledigheid te controleren, en van iedere onjuistheid of onvolledigheid dient u ons terstond na vaststelling schriftelijk in kennis te stellen. Indien er voor zover u ons niet uiterlijk ten tijde van indiening van uw offerte schriftelijk op enige onjuistheid of onvolledigheid hebt gewezen, wordt u geacht de u verstrekte gegevens zonder voorbehoud te hebben aanvaard, en zullen alle gevolgen van het gebruik van onjuiste of onvolledige gegevens door u worden gedragen.

3.3 De door ons verstrekte gegevens mag u voor geen ander doel (laten) gebruiken dan voor de voorbereiding en uitvoering van onze opdracht.

3.4 Na uitvoering van onze opdracht dient u op ons eerste verzoek alle aan u verstrekte gegevens, met inbegrip van alle eventuele afschriften en/of fotokopieën daarvan, zonder enig uitsel aan ons te worden teruggegeven.

3.5 Offertes die wij van u ontvangen zijn bindend voor de termijn die in de offerte is vermeld, doch ten minste voor de duur van drie maanden.

3.6 Uw offertes en aanbiedingen worden geacht volledig conform onze aanvraag te zijn opgesteld, zonder enig voorbehoud. Afwijkingen l.o.v. onze aanvraag dienen specifiek en separaat te worden vermeld.

3.7 Monsters welke door ons worden opgevraagd, ter goedkeuring en/of beoordeling van ons of onze opdrachtgever, dienen kosteloos door u ter beschikking te worden gesteld. Afwijkingen hierop dienen vooraf specifiek en separaat te worden vermeld.

3.8 Ten aanzien van alle zaken en producten die u aan ons heb geleverd, staat u er jegens ons voor in dat u alle gegevens en informatie, van die belang zijn of kunnen zijn voor het Technisch Constructie Dossier van deze zaken en producten dan wel voor het verkrijgen en/of behouden van conformiteitsverklaringen en/of -certificaten (o.m. CE-verklaring van overeenstemming) voor deze zaken en producten, gedurende de daarvoor in de toepasselijke Europese en nationale regelgeving aangegeven periode deugdelijk zult bewaren en op ons eerste verzoek aan ons zult afgeven.

4 Prijs en aanneemsom

4.1 De met u overeengekomen prijs of aanneemsom is vast. Wijzigingen in kosten van materialen of lonen of in door u verschuldigde belastingen

of andere kosten worden niet verrekend, tenzij in onze opdracht anders is vermeld. Ook indien geen risicoregeling van toepassing is, zult u zijn gehouden ons op eerste verzoek een opgaaf te verstrekken van lonen en van kosten van materialen.

5 Levering van materialen

5.1 De door u te leveren materialen dienen te voldoen aan de beschrijving en/of specificaties, die wij u hebben opgegeven en/of de redelijke verwachting, die wij daarvan mogen hebben voor wat betreft onder meer hun eigenschappen en/of hun hoeveelheden en/of hun kwaliteit en/of hun betrouwbaarheid.

5.2 Tenzij in onze opdracht anders is vermeld, geschiedt de aflevering van materialen franco op het door ons aangegeven adres van de (werk)locatie. Indien geen adres van de (werk)locatie is aangegeven, dient u tijdig voor aflevering van de materialen bij ons te informeren of welk adres de materialen en de bijbehorende documentatie dienen te worden afgeleverd. Alle aan het transport verbonden kosten inclusief, doch niet beperkt tot de kosten van verzekering, lossing en andere afleveringskosten, van welke aard ook, zijn voor u rekening.

5.3 Aflevering van materialen dient te zijn voltooid na overleg omtrent datum en tijdstip, doch altijd binnen de overeengekomen levertijd. Zonder onze toestemming is aflevering en lossing van materialen buiten de normale werktijden niet mogelijk. Indien wij niet in staat zijn materialen in ontvangst te nemen, zult u in goed overleg met ons om niet zorgdragen voor opslag en bewaking, totdat aflevering kan plaatsvinden.

5.4 De eigendom van materialen gaat op ons over terstond bij de aflevering op de (werk)locatie, doch in geval van vooruitbetaling of betaling in termijnen, zodra de eerste betaling heeft plaatsgehad. In dat geval dient u totdat tot aflevering wordt overgegaan op eigen kosten zorg te dragen voor separate opslag van de door u te leveren materialen. Het risico ten aanzien van de geleverde materialen blijft evenwel bij u berusten totdat de aan u verstrekte opdracht c.q. het aan u uitbestede werk is voltooid c.q. opgeleverd. De eigendom en het risico van materialen die worden afgekeurd worden geacht nimmer op ons te zijn overgegaan, tenzij wij zulks uitdrukkelijk anders aangeven.

5.5 Iedere zending dient te worden vergezeld van een paklijst en een vrachtbrief waarop ons bestelnummer is vermeld alsmede, voor zover van belang, de toepasselijke behandlungs-, verwerkings-, aansluitings-, bedienings- en onderhoudsvoorschriften. Bij iedere zending van chemische en andere gevaarlijke stoffen dient u ons voorts een productinformatieblad ter hand te stellen, waarin voorschriften zijn opgenomen met betrekking tot de toe te passen persoonlijke beschermingsmiddelen en andere voorzieningen op het gebied van milieu, veiligheid, gezondheid en hygiëne.

Op dit blad dient voorts te worden aangegeven welke maatregelen moeten worden genomen in geval van ongelukken, brand of andere calamiteiten. De verpakking van de door u geleverde gevaarlijke stoffen dient te voldoen aan alle wettelijke voorschriften. De voorgescreven beschermingsmiddelen zult u voor eigen rekening aan uw eigen werknemers ter beschikking stellen. Tenzij in onze opdracht anders is vermeld, dienen alle hiervoor bedoelde voorschriften in de Nederlandse taal te zijn gesteld.

5.6 De wijze waarop alle geleverde materialen op het werk worden gekeurd, wordt door ons en/of door of namens onze opdrachtgever bepaald. Ook zijn wij bevoegd materialen tijdens het productieproces te (laten) keuren. Alle voor het keuren nodige gegevens en faciliteiten dienen kosteloos door u aan ons ter beschikking te worden gesteld. Alle materialen die worden afgekeurd, om welke reden ook, dient u terstond voor eigen rekening te vervangen. In dat geval zijn wij ook bevoegd de u verstrekte opdracht op de grond van artikel 20 van deze Harwig Inkoopvoorwaarden te annuleren. Indien materialen beschadigd zijn, zal in plaats van vervanging ook herstel kunnen plaatsvinden, doch uitsluitend met onze schriftelijke toestemming. In geval van goedkeuring bent u niet ontslagen van enige garantieverplichting of aansprakelijkheid.

5.7 Materialen die zijn afgekeurd zullen door u op onze eerste aanzegging voor eigen rekening worden weggehaald, en indien u in gebreke blijft, zullen wij voor verwijdering en/of opslag zorgdragen, doch op uw kosten.

5.8 Wij hebben het recht overlegging te verlangen van een CE-verklaring van overeenstemming dan wel van een certificaat van goedkeuring of van een andere soortgelijke verklaring, waaruit blijkt dat de door u geleverde of te verwerken materialen zijn geïnspeteerd of gekeurd door een algemeen erkende onafhankelijke instantie. U staat ervoor in dat de geleverde of in het werk aangebrachte materialen naar samenstelling en eigenschappen voldoen aan alle geldende eisen op het gebied van milieu, veiligheid, gezondheid en hygiëne, ten bewijze waarvan u ons op ons eerste verzoek een erkende kwaliteitsverklaring zult overleggen. Voor alle schade die wij mochten lijden doordat u te dezer zake tekortschiet, bent u aansprakelijk, terwijl u zowel ons als onze opdrachtgever zult vrijwaren van alle aanspraken van derden die als gevolg van uw tekortkoming tegen ons mochten worden ingediend. De aan een certificaat of verklaring verbonden kosten zijn voor uw rekening. Overlegging van een certificaat of verklaring ontslaat u niet van uw aansprakelijkheid noch van enige door u verstrekte garantie.

5.9 Materialen welke door projectwijzigingen of enig andere oorzaak niet door ons kunnen worden toegepast, zullen door u op onze eerste aanzegging voor eigen rekening worden weggehaald en volledig gecrediteerd. Hiervan wordt slechts afgeweken wanneer dit wij voor aanvang van de levering schriftelijk en uitdrukkelijk door ons is geaccepteerd.

5.10 Van alle veranderingen in de samenstelling van de te leveren materialen zullen wij terstond schriftelijk in kennis worden gesteld, bij gebreke waarvan u aansprakelijk bent voor alle schade die deswege mocht ontstaan.

6 Personeel

6.1 Het personeel dat u bij de uitvoering van onze opdracht gebruikt, staat onder uw toezicht en verantwoordelijkheid. Bovendien zult u ervoor zorgdragen dat uw personeel bij de uitvoering van de opdracht onder vakbekwame leiding werkzaam zal zijn. Zonder onze schriftelijke toestemming zult u bij de uitvoering van uw opdracht geen ander dan eigen personeel tewerkstellen.

6.2 In geval van wangedrag of ongeschiktheid van uw personeel of bij weigering voorschriften of aanwijzingen op het gebied van veiligheid, arbeidsomstandigheden, orde of milieu na te leven, zijn wij gerechtigd de overtreder(s) de toegang tot het werk te ontzeggen of van het werk te verwijderen. In een dergelijk geval bent u gehouden terstond zorg te dragen voor vervangend personeel dat wel aan de eisen voldoet, zonder dat wij gehouden zijn om eventuele daaruit voortvloeiende kosten aan u te vergoeden. Uiteraard bent u in een dergelijk geval daarnaast ook aansprakelijk voor alle schade, die wij dientengevolge mochten lijden.

6.3 De werk- en rusttijden op de bouwplaats en de algemene of ter plaatse van het werk erkende feestdagen alsmede vakanties of andere collectieve vrije dagen die worden voorgescreven door de overheid of in een collectieve arbeidsovereenkomst waaraan wij zijn gebonden, zullen ook door u in acht worden genomen. Voor extra kosten die deswege voor u mochten ontstaan, zijn wij niet aansprakelijk.

6.4 Van alle ongevallen op de bouwplaats waarbij uw personeel is betrokken, dienen wij onverwijld in kennis te worden gesteld.

6.5 Wij zijn niet aansprakelijk indien uw opdracht niet kan worden uitgevoerd ten gevolge van een staking of andere vormen van arbeidsonrust onder ons personeel dan wel onder dat van een derde.

6.6 Uw personeel dat zich op de bouwplaats bevindt dient zich op ieder moment te kunnen legitimeren door middel van overlegging van een geldig en wettelijk erkend legitimatiebewijs.

6.7 Uw opdracht zal door u niet zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming mogen worden stigelegd.

6.8 Alle loon- en andere verplichtingen jegens uw personeel zullen door u naar behoren worden nagekomen evenals uw verplichting tot afdracht

van loonbelasting en sociale verzekerings- en pensioenpremies. Loon- of andere betalingen die wij op grond van een toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomst aan uw personeel of aan dat van een onderaannemer zouden moeten doen, zullen wij op u verhalen. Over dergelijke bedragen dient u ons de wettelijke rente te vergoeden.

6.9 Tenzij dit in de Aanvullende Bepalingen die deel uitmaken van onze opdracht anders is aangegeven, dient door uw personeel op de bouwplaats te worden gewerkt met inachtneming van een veiligheidsbeheerssysteem, dat is gecertificeerd op de voet van de Veiligheids Checklist Aanemers.

6.10 Wekelijks dient u aan ons een staat te overhandigen met de namen en sofi-nummers van de arbeidskrachten, die door u zijn ingezet bij de uitvoering aan uw aandeel van het werk, alsmede zult u daarbij een opgave verstrekken van het aantal door ieder van deze arbeidskrachten gewerkte uren.

6.11 Het zal uw personeel niet zijn toegestaan om motorrijtuigen op de bouwplaats te plaatsen.

6.12 Tenzij anders is overeengekomen, is het u niet toegestaan personeelsleden van ons, direct of indirect, in dienst te nemen of anderszins werkzaamheden ten behoeve van u te laten uitvoeren dan wel deze personeelsleden voor een functie elders te benaderen.

7 Materieel

7.1 Tenzij in onze opdracht anders is vermeld, dient u zorg te dragen voor al de voor de uitvoering noodzakelijke gereedschappen, persoonlijke beschermingsmiddelen en ander materieel.

7.2 U bent gehouden naar ons genoegen aan te tonen dat al uw gereedschap en ander materieel in goede staat van onderhoud verkeert, en voldoet aan alle toepasselijke veiligheidsisen. Voor dat doel dienen keuringscertificaten of vergelijkbare documenten ter inzage op de bouwplaats aanwezig te zijn dan wel terstond overlegd kunnen worden. Het gebruik van gereedschap of ander materieel dat niet aan alle eisen voldoet is verboden.

In een dergelijk geval dient u voor eigen rekening voor vervanging zorg te dragen. Tevens zult u aansprakelijk zijn voor alle schade of kosten, van welke aard ook, die het gevolg zijn van het gebruik van gereedschap of ander materieel dat niet aan de eisen voldoet.

7.3 Wij zijn niet gehouden uw gereedschappen, materieel of andere eigendommen of die van uw personeel te bewaken of te verzekeren, en wij aanvaarden geen risico van beschadiging of verlies.

7.4 Het voor het uitvoeren van onze opdracht noodzakelijke horizontaal en verticaal transport dient door u voor eigen rekening en risico te worden uitgevoerd, tenzij in onze opdracht anders is vermeld.

7.5 Het materieel dat door ons aan u ter beschikking wordt gesteld, blijft te allen tijde ons eigendom, en van materieel dat door u voor onze rekening wordt aangeschaft of vervaardigd, verkrijgen wij de eigendom zodra het gereed is of door u in ontvangst is genomen. Dit materieel dient door u te worden voorzien van een merkteken, dat aangeeft dat het ons in eigendom toebehoort. Derden die zich op materieel dat ons toebehoort willen verhalen, zult u op onze rechten wijzen. Van dergelijke aanspraken van derden zullen wij terstond in kennis worden gesteld. Behoudens ons uitdrukkelijke schriftelijke voorafgaande toestemming is het u niet toegestaan materieel dat ons toebehoort van de bouwplaats te verwijderen of te gebruiken dan wel door en ander te laten gebruiken anders dan voor de uitvoering van onze opdracht.

7.6 Materieel dat ons in eigendom toebehoort, dient u bij inontvangstneming te controleren, en u dient ons terstond in kennis te stellen van gebreken. Bij gebreke van een dergelijke mededeling wordt het materieel geacht in goede staat door u in ontvangst te zijn genomen. Al ons materieel dient u te gebruiken en te onderhouden met inachtneming van de eisen van goed vakmanschap. Zolang materieel dat ons toebehoort onder uw berusting is, draagt u het risico van beschadiging of verlies. Dit risico dient u voor eigen rekening te verzekeren. Op ons eerste verzoek dient u ons een deugdelijk bewijs van verzekering toe te zenden. Van ieder schadeval of verlies dient ons onverwijld schriftelijk mededeling te worden gedaan.

7.7 Na de uitvoering van onze opdracht dient u al het materieel dat ons in eigendom toebehoort onverwijld in goede staat aan ons terug te geven, tenzij wij u schriftelijke toestemming hebben verleend het na gebruik te vernietigen. In geval van teruggave hebben wij het recht het materieel op uw kosten te herkeuren en zo nodig te herstellen, zulks met inachtneming van de door ons gehanteerde normen.

8 Uitvoering

8.1 In geval van (onder)aanneming zal de voortgang van uw werkzaamheden door u op onze aanwijzing worden vastgelegd in rapporten, die door u van week tot week aan ons ter ondertekening zullen worden voorgelegd.

8.2 Op het werk dient steeds een functionaris aanwezig te zijn, die door u is gemachtigd, om u in alle gelegenheden de uitvoering van onze opdracht betreffende dient te vertegenwoordigen. Bij aanvang en beëindiging van de werkzaamheden liet hij zich mede namens de ploeg te melden bij de uitvoerder c.q. montageleiding op het werk. Voorts zult u ervoor zorgdragen dat namens u de bouw-, werk- en andere vergaderingen door een door u aangegeven functionaris zullen worden bijgewoond.

8.3 De elektrische energie die u voor het uitvoeren van uw aandeel in het werk nodig heeft, zal u door ons ter beschikking worden gesteld, tenzij en voor zover het op de bouwplaats voor u beschikbare vermogen zou worden overschreden. Voor de gevolgen van storingen of het uitvalven van de energievoer op het werk zijn wij nimmer aansprakelijk.

8.4 Het zal u niet zijn toegestaan op de bouwplaats eigen schaft-, opslag-, toilet- of andere ruimte te plaatsen dan na onze voorafgaande schriftelijke toestemming.

Van de telefoon(-) en/of telefaxlijn(en) op de bouwplaats zal door u gebruik mogen worden gemaakt tegen betaling van alle daarmee gepaard gaande kosten.

8.5 De bouwplaats zal niet door u worden toevoerd van uw personeel worden vervuld. Vrijkomend verpakkingsmateriaal en ander bouwafval dient door u te worden verwijderd van het werk c.q. het project met inachtneming van de door de uitvoerder c.q. montageleiding op het werk te verstrekken aanwijzingen. Indien containers beschikbaar zijn gesteld ten behoeve van de gescheiden inzameling van afval, bent u gehouden geen afval in de containers te deponeren dan nadat u het heeft gesorteerd, en indien wij geen afvalcontainers beschikbaar stellen, dient vrijkomend verpakkingsmateriaal en ander bouwafval door u voor eigen rekening van het werk te worden verwijderd. In alle gevallen waarin u afval niet afgeeft aan een inzamelaar, doch zonder tusssenkomst van een inzamelaar met eigen materieel naar een afvalbewerker of -verwerker vervoert dan wel door een ander laat vervoeren, zult u alle meld- en registratiev verplichtingen naleven, waaraan u zich op grond van de toepasselijke provinciale milieuverordening dient te houden. In containers die zijn bestemd voor het verzamelen van afval, zal in geen geval gevaarlijk en/of chemisch afval mogen worden gestort. Gevaarlijk chemisch afval dient door u te allen tijde voor eigen rekening van het werk te worden afgevoerd met inachtneming van alle toepasselijke wettelijke voorschriften. Alle kosten die in geval van overtreding van deze bepalingen ontstaan, met inbegrip van boetes die ons deswege mochten worden oplegd, zijn voor uw rekening, en indien zij door ons zijn betaald, dienen deze kosten door u op ons eerste verzoek te worden vergoed.

Iedere ruimte waarin door u werkzaamheden zijn verricht, dient u ons na afloop van uw werkzaamheden in goede en schone staat ter beschikking te stellen.

8.6 Alle aanwijzingen die u ter zake van de uitvoering van onze opdracht worden verstrekt, dienen zonder enig voorbehoud te worden opgevolgd. Dit betreft mede aanwijzingen op het gebied van de plaats en wijze van lossen en opslaan van materieel, hulpgereedschappen en materialen.

8.7 Zonder onze toestemming is hak-, breek-, slijp-, frees-, zaag-, las- en/of boorwerk niet toegestaan.

8.8 Indien in onze opdracht het maken van tekeningen of berekeningen is

begrepen, mag met de uitvoering van uw opdracht niet worden begonnen dan nadat die tekeningen of berekeningen zijn goedgekeurd.

8.9 Het veiligheids- en gezondheidsplan dat ten aanzien van het werk zal worden opgesteld op grond van het Arbeidsomstandighedenbesluit, zal door u zonder enig voorbehoud worden nageleefd, en u zult zonder enige bijbetaling te kunnen vorderen, gehouden zijn alle aanwijzingen op te volgen die u mochten worden gegeven door de coördinator die met het toezicht op de naleving van het plan is belast.

9 Uitbesteden van werk

9.1 De opdracht die wij u hebben verstrekt zult u niet in zijn geheel of voor een gedeelte mogen laten uitvoeren door een derde, en evenmin zult u gebruik mogen maken van inleende arbeidskrachten, tenzij dit geschiedt met onze voorafgaande schriftelijke toestemming.

9.2 Te allen tijde blijft u ten volle verantwoordelijk voor werkzaamheden of leveranties die u met onze toestemming laat uitvoeren door een derde.

9.3 Indien zich het geval voordoet dat u niet in staat bent te voldoen aan uw betalingsverplichtingen jegens een derde aan wie u de door ons verstrekte opdracht in zijn geheel of voor een gedeelte laat uitvoeren, zijn wij gerechtigd de door u verschuldigde betalingen rechtstreeks te voldoen aan de betrokken derde. In een dergelijk geval zullen wij alle betalingen die wij voor uw rekening hebben gedaan, kunnen verrekenen met alle betalingen die wij u verschuldigd mochten zijn of worden.

9.4 In overeenkomsten met derden door wie u met onze toestemming (een gedeelte van) de door ons verstrekte opdracht laat uitvoeren of van wie u arbeidskrachten inleent, dienen deze Algemene Voorwaarden door u van overeenkomstige toepassing te worden verklaard.

10 Meer- en minderwerk

10.1 Indien zich naar uw oordeel meer- of minderwerk voordoet, dient u dit ons terstond schriftelijk te melden onder opgaaf van de consequenties in tijd en in geld. Met de uitvoering mag niet eerder worden begonnen dan nadat een aanvullende schriftelijke opdracht is verstrekt, tenzij op aanwijzing van de project- of bedrijfsleider op het werk uitvoering van het meer- of minderwerk geen uitstel verdraagt.

10.2 De enkele wijziging van een tijd-, werk- of bouwschema geeft geen recht op verrekening van meerwerk.

10.3 Verrekening van meer- of minderwerk vindt niet plaats dan nadat het is goedgekeurd.

Werkzaamheden in verband met het werk die door u niet in onze opdracht zijn uitgevoerd maar u zonder onze tussenkomst door de opdrachtgever van het werk zijn opgedragen, zijn voor uw rekening en risico.

11 Aanvang, duur en oplevering van het werk

11.1 De in onze opdracht vermelde opleveringstermijn is bindend, met dien verstande dat wij te allen tijde het recht hebben deze opleveringstermijn te verlengen tot een nader te noemen later tijdstip. Door ons zal voor zoveel nodig worden aangegeven wanneer u met de uitvoering van onze opdracht kunt beginnen, tenzij het tijdstip van aanvang in de opdracht is vermeld.

Onze opdracht dient u met een zodanige voortvarendheid uit te voeren, in overeenstemming met het door ons opgegeven tijdschema en in overleg met de uitvoerder op het werk, dat geen stagnatie ontstaat in de voortgang van het werk, en in het bijzonder dient u voor dat doel te allen tijde de beschikking te hebben over voldoende vakbekwaam personeel.

11.2 Wanneer het niet mogelijk is op het aangegeven tijdstip met de uitvoering van onze opdracht te beginnen, zijn wij voor de gevolgen van een dergelijk uitstel, ongeacht de oorzaak, niet aansprakelijk, en evenmin voor die van een tussentijdse wijziging in het tijd-, werk- of bouwschema of andere veranderingen in de voortgang van het werk. In geen geval heeft u het recht onze opdracht om deze redenen op te zeggen.

11.3 De gevolgen van onwerkbaar weer blijven voor uw rekening.

11.4 Van iedere (dreigende) stagnatie in de voortgang van de uitvoering van onze opdracht dan wel van iedere (dreigende) overschrijding van het tijdstip waarop onze opdracht dient te zijn uitgevoerd, dienen wij terstond in kennis te worden gesteld. Indien een dergelijke stagnatie of overschrijding het gevolg is van een omstandigheid die u kan worden toegerekend, bent u van rechtswege in verzuim, en hebben wij het recht hetzij een nadere termijn te stellen waarin u nog aan uw verplichtingen zult kunnen voldoen hetzij de u verstrekte opdracht op grond van artikel 20 van deze Harwig Inkoopvoorwaarden in te trekken. In het eerste geval zullen wij kunnen verlangen dat u zonder enig recht op bijbetaling extra personeel inzet dan wel door uw werknemers op de bouwplaats werkzaamheden in overwerk laat uitvoeren om stagnatie of overschrijding voor zoveel mogelijk te beperken.

11.5 Indien stagnatie in de voortgang van het werk dan wel uitstel van de oplevering van het werk het gevolg is van een omstandigheid die voor uw rekening komt, zullen wij het recht hebben alle schade die wij of anderen deswege mochten lijden op u te verhalen. In deze schade zijn mede begrepen de in het bestek van het werk omschreven kortingen of boetes die ons door of vanwege onze opdrachtgever mochten worden opgelegd.

11.6 Voor zover dat nog niet eerder mocht zijn geschied, dient u ons uiterlijk ten tijde van de oplevering van het werk onderhouds- en bedieningsvoorschriften alsmede revisietekeningen ter beschikking te stellen. Installaties dienen bij oplevering bedrijfsklaar te zijn en dienen door u volledig ingeregeld en werkend te worden opgeleverd. Dit geldt mutatis mutandis ook voor herstelende en/of vervangende installaties, zoals bedoeld in art. 13 lid 3 van deze Algemene Voorwaarden.

12 Keuring

12.1 Wij hebben het recht de door u geleverde zaken of de door u verrichte werkzaamheden te keuren of te doen keuren. U bent gehouden alle voor de keuring benodigde informatie en faciliteiten kosteloos aan ons ter beschikking te stellen.

12.2 U zult eventuele gebreken, die tot afkeuring hebben geleid, onmiddellijk na ontvangst van het bericht van afkeur voor uw rekening herstellen. Indien naar ons oordeel herstel niet mogelijk of verantwoord is, zult u zorgdragen voor vervanging, een en ander onverminderd onze rechten de opdracht geheel of gedeeltelijk, overeenkomstig artikel 20 van deze Harwig Inkoopvoorwaarden, te ontbinden.

12.3 Voorts dienen de zaken en materialen, die zijn afgekeurd, op onze eerste aanzegging door u op uw eigen kosten te worden afgevoerd. Zolang dit niet is geschied, worden deze goederen voor rekening en risico van u door of namens ons opgestlagen.

12.4 Goedkeuring van het geleverde ontstaat u niet van uw garantieverplichtingen en van uw overige verplichtingen of uit hoofde van uw opdracht en/of deze Harwig Inkoopvoorwaarden.

13 Garanties

13.1 Door u wordt jegens ons en op ons eerste verzoek ook jegens onze opdrachtgever gegarandeerd dat de verstrekte opdracht door u zal worden uitgevoerd naar de eisen van goed en deugdelijk werk in overeenstemming met de bepalingen van onze opdracht en die van het toepasselijke bestek, en verder met inachtneming van alle andere toepasselijke eisen, normen en voorschriften. Alle door u te leveren of te verwerken materialen zijn nieuw en zullen voorts van goede kwaliteit zijn en vrij van ontwerp-, fabricage-, montage- of materiaalfouten, en dienen in alle opzichten overeen te stemmen met de aan ons verstrekte monsters en geschikt te zijn voor het gebruik waarvoor zij zijn bestemd in overeenstemming met de eisen die worden gesteld in de toepasselijke wettelijke, contractuele en/of andersoortige voorschriften (o.m. het Bouwstoffenbesluit).

13.2 Indien in onze opdracht of in het toepasselijk bestek geen andere termijn en/of ingangsdatum is opgenomen, geldt een garantietermijn van 12 maanden na oplevering van het (gehele) werk c.q. project van onze opdrachtgever, waarvan de door u geleverde materialen en/of diensten, dan wel de door u uitgevoerde werkzaamheden een onderdeel zijn.

13.3 Alle door ons geconstateerde gebreken zullen door u op eerste aanzegging voor eigen rekening moeten worden hersteld. In plaats van herstel

zullen wij ook vervanging kunnen eisen. Indien u uw verplichtingen te dezer zake niet nakomt, zijn wij gerechtigd zonder enige verdere aanmaning herstel dan wel vervanging op uw kosten te laten uitvoeren door een derde. In geval van herstel of vervanging geldt de toepasselijke garantietermijn opnieuw voor de volledige duur daarvan en gaat zij niet eerder in dan nadat herstel dan wel vervanging heeft plaatsgehad.

13.4 De ingevolge onze opdracht of het bestek vereiste garantieverklaringen dienen aan ons te worden overhandigd bij de aflevering op het werk indien het materialen betreft die niet door u in het werk dienen te worden aangebracht. In geval van onderaanneming dienen concepten van de door u te verstrekken garantieverklaringen uiterlijk bij de aanvang van uw werkzaamheden aan ons ter beoordeling en goedkeuring te worden voorgelegd. Wij zullen het recht hebben iedere betaling van (termijnen van) de met u overeengekomen prijs of aanneemsom en alles wat wij uit welken hoofde ook verder aan u verschuldigd mochten zijn op te schorten, totdat u aan uw verplichtingen te dezer zake heeft voldaan.

14 Aansprakelijkheid en verzekering

14.1 Wij hebben aanspraak op vergoeding van alle schade, van welke aard ook, met inbegrip van, doch niet beperkt tot bedrijfsschade en/of winstderving, die het gevolg is van gebreken in de door u geleverde materialen of uitgevoerde werkzaamheden of van enige andere tekortkoming die aan u kan worden toegerekend.

14.2 Voorts bent u aansprakelijk voor alle schade die het gevolg is van fouten van uw werknemers of van andere personen van wie u gebruik maakt voor de uitvoering van onze opdracht. Voor alle vorderingen van derden die tegen ons mochten worden ingesteld, waaronder die van de opdrachtgever met het werk, zullen wij door u worden gevrijwaard.

14.3 Voor eigen rekening dient u zorg te dragen voor een deugdelijke verzekering die uw wettelijke en contractuele aansprakelijkheid dekt voor schade, die bij of in verband met de uitvoering van onze opdracht mocht ontstaan. Op ons eerste verzoek zult u ons inzage in de polis en de polisvoorwaarden verlenen dan wel ons een exemplaar of afschrift van het verzekeringscertificaat verstrekken. In geval u in voorkomend geval bent meeverzekerd onder een van onze verzekeringsovereenkomsten of onder die van de opdrachtgever van het werk bent u in dat geval slechts uitsluitend verzekerd voor schade aan de voor de uitvoering van uw opdracht bestemde materialen althans voor schade aan zaken die u ter uitvoering van uw aandeel in het werk in bewerking heeft. In de hiervoor beschreven situatie van meeverzekering van u, bestaat er voor u in voorkomend geval slechts dekking indien en voor zover u zelf niet verzekerd bent of zou zijn geweest indien de dekking van een van onze verzekeringsovereenkomsten dan wel die van de opdrachtgever van het werk niet had bestaan, een en ander onder terzijdestelling van wat te dezer zake in het toepasselijk bestek is bepaald of anderszins met de opdrachtgever is overeengekomen. De dekking onder een van onze verzekeringsovereenkomsten dan wel die van de opdrachtgever omvat nimmer het risico van beschadiging of verlies van gereedschap of ander materieel dat uw eigendom is, en evenmin dat van beschadiging of verlies van eigendommen van uw werknemers. Het eigen risico blijft te allen tijde dan wel komt in geval van meeverzekering voor uw rekening.

14.4 De aansprakelijkheid voor motorrijtuigen die op de bouwplaats worden gebruikt, dient te zijn gedekt door een verzekering, die beantwoordt aan de eisen van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen.

15 Industriële en intellectuele eigendom

15.1 Door u wordt gegarandeerd dat het gebruik van de door u geleverde of in het werk aangebrachte materialen geen inbreuk maakt op een industrieel of intellectueel eigendomsrecht van een derde, en u vrijwaart ons voor alle vorderingen die ter zake van een dergelijke inbreuk worden ingesteld.

16 Facturering

16.1.1 Alle facturen moeten voldoen aan de eisen van artikel 35 van de Wet op de omzetbelasting 1968 of aan die van enige andere vervangende wettelijke regeling.

Op iedere factuur dienen ten minste de navolgende gegevens te worden vermeld:

- uw naam, adres en woonplaats
- het projectnummer
- het bestelnummer waarop de factuur betrekking heeft
- indien van toepassing, het bedrag van de verschuldigde omzetbelasting met vermelding van het BTW nummer;

16.1.1b In geval van (onder)aanmelding dient tevens te worden vermeld: - uw inschrijfnummer bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel - de periode waarin de werkzaamheden waarop de factuur betrekking heeft zijn uitgevoerd en de plaats van uitvoering - de in het factuurbedrag begrepen loonsom - het bedrag dat op grond van onze opdracht op uw G-rekening dient te worden gestort alsmede het nummer van de rekening

- de naam van de instelling waar de rekening wordt gehouden

- indien van toepassing, de vermelding: omzetbelasting verlegd

16.2 In geval van (onder)aanmelding dienen bij iedere factuur manurenstaten in duplo te zijn gevoegd met naam, adres, woonplaats, geboortedatum, registratienummer en sofi-nummer van de werknemers die van week tot week tewerk zijn gesteld voor het uitvoeren van de werkzaamheden waarop de factuur betrekking heeft alsmede een specificatie van het aantal door ieder van hen gewerkte uren, en voorts een werk-, opdracht- of productiebon die is getekend door de bedrijfsleider en de uitvoerder op het werk. Zonder bon wordt een factuur geacht niet te zijn ingediend.

16.3 In geval van aflevering van materialen dient u ons op ons eerste verzoek een door of namens ons ondertekend bewijs van ontvangst van de geleverde materialen te verstrekken.

16.4 Iedere factuur dient cumulatief te worden opgesteld, d.w.z. de factuur dient het totale bedrag te vermelden waarop u ter zake van door u tot de factuurdatum verrichte werkzaamheden aanspraak maakt. Op dit bedrag worden eerder ingediende factuurbedragen in mindering gebracht. Voor het saldo meer- en minderwerk dient u een aparte factuur in te dienen.

16.5 De behandeling van facturen die niet aan alle in deze Harwig Inkoopvoorwaarden omschreven eisen voldoen, zal worden opgeschort, totdat u de ontbrekende gegevens heeft verstrekt.

16.6 Uw facturen dienen per project te worden ingediend. Facturen waarop meerdere projecten worden gecombineerd, zullen door ons niet in behandeling worden genomen.

16.7 Facturen dienen te worden gefactureerd aan de juiste werkmatschappij, overeenkomstig de tennaamstelling zoals vermeld op onze bestelbon.

16.8 Uw facturen, die door u aan ons worden toegezonden na verloop van 3 maanden te rekenen vanaf de datum van aflevering van de materialen c.q. van oplevering worden door ons niet geaccepteerd. Uw recht op betaling van deze facturen is daarmee komen te vervallen.

17 Betaling

17.1 Betaling zal eerst plaats kunnen vinden, indien en voor zover de door u geleverde zaken en/of uitgevoerde werkzaamheden door ons en door onze opdrachtgever zijn goedgekeurd en u voorts ook aan al uw overige verplichtingen uit hoofde van uw opdracht en deze Harwig Inkoopvoorwaarden heeft voldaan.

17.2 Betaling geschiedt, mits is voldaan aan de voorwaarden zoals genoemd in 17.1, binnen 90 dagen na ontvangst van uw factuur. Bij betaling binnen 10 werkdagen na ontvangst van uw factuur wordt 2% betalingskorting ingehouden, gerekend vanaf de ontvangstdatum van de factuur danwel gerekend vanaf de datum dat aan de voorwaarden zoals genoemd in 17.1 is voldaan.

17.3 Afwijkende betalingsafspraken zijn slechts van toepassing wanneer deze door ons schriftelijk en uitdrukkelijk zijn aanvaard.

17.4 Indien sprake is van (onder)aanmelding of indien u ons arbeidskrachten ter beschikking stelt, zullen wij te allen tijde het recht hebben het bedrag

aan sociale verzekeringspremies, loonbelasting en omzetbelasting waarvoor wij in verband met aan u opgedragen werkzaamheden op grond van de wet aansprakelijk zijn te betalen door storting op uw G-rekening of voor uw rekening af te dragen aan de bevoegde ontvanger der Rijksbelastingen dan wel aan de betrokken uitvoeringsinstelling. De op een dergelijke wijze betaalde bedragen strekken tot mindering op de met u overeengekomen prijs of aanneemsom, en in zoverre tot volledige kwijting. Bij storting op uw G-rekening bent u gehouden de in artikel 16b, lid 8 van de Coördinatiewet Sociale Verzekering omschreven nadere regelingen die zijn vastgelegd in de Uitvoeringsregeling ketenaansprakelijkheid premie werknemersverzekeringen na te leven. De gelden die wij op uw G-rekening hebben gestort zullen door u alleen mogen worden aangewend voor het doen van betalingen aan de bevoegde ontvanger der Rijksbelastingen of aan de betrokken uitvoeringsinstelling dan wel voor het doen van betalingen op de G-rekening van een onderaannemer aan wie u de uitvoering van (een gedeelte van) uw aandeel in het werk hebt opgedragen. Zolang wij nog de kans lopen aansprakelijk te worden gesteld voor betaling van door u verschuldigde sociale verzekeringspremies, loonbelasting of omzetbelasting waarvoor wij in verband met de aan u opgedragen werkzaamheden op grond van de wet aansprakelijk zijn, zijn wij gerechtigd iedere betaling die wij u uit welken hoofde ook nog verschuldigd mochten zijn op te schorten.

17.5 Van uw kant verklaart u zonder enig voorbehoud afstand te doen van uw retentierecht of van enig ander wettelijk opschortingsrecht.

17.6 Wij hebben het recht bedragen die wij aan u verschuldigd zijn te verrekenen met alles dat wij uit enigerlei hoofde van u te vorderen hebben of zullen krijgen, ook indien een dergelijke vordering nog niet opeisbaar mocht zijn. Tevens wordt door u aanvaard dat alle andere vennootschappen en rechtspersonen die met ons in dezelfde groep zijn verbonden als hoofdelijk mede-schulddeiser gerechtigd zijn tot alles wat wij van u te vorderen hebben, zodat met alles wat wij van u te vorderen hebben ook alle bedragen zullen kunnen worden verrekend die u van die andere vennootschappen of rechtspersonen te vorderen heeft.

17.7 Op termijn- of vooruitbetalingen zult u uitsluitend aanspraak kunnen maken, indien dit uitdrukkelijk in onze opdracht is bedongen. Alle betalingen zullen als voorschot op de eindafrekening worden beschouwd.

17.8 Kredietbeperkingstoelagen zullen niet in rekening worden gebracht.

18 Verbod van overdracht en verpanding

18.1 Het is niet toegestaan vorderingen die u op ons heeft of verkrijgt zonder schriftelijke toestemming te verpanden of onder enige titel te vervreemden.

19 Zekerheid

19.1 Wij hebben het recht van u te verlangen dat u naar ons genegen zekerheid stelt voor de nakoming van uw verplichtingen uit hoofde van onze opdracht.

20 Ontbinding

20.1 In geval van een tekortkoming in de nakoming van uw verplichtingen uit hoofde van de door ons verstrekte opdracht zullen wij het recht hebben de u verstrekte opdracht zonder enige voorafgaande aanmaning of ingebrekestelling voor het geheel of voor een gedeelte te annuleren door middel van een enkele tot u gerichte schriftelijke verklaring.

20.2 In geval van annulering zullen wij vergoeding kunnen vorderen van alle schade, van welke aard ook, die wij deswege mochten lijden. In de schade zal mede zijn begrepen de meerprijs die wij moeten betalen om de u verstrekte opdracht te laten uitvoeren of te doen voltooien door een derde.

De door u te vergoeden schade zal ten minste worden vastgesteld op een bedrag dat overeenkomt met tien (10) procent van de met u overeengekomen prijs of aanneemsom. Indien de werkelijke schade die wij hebben geleden hoger is, zullen wij het recht hebben vergoeding van de werkelijke schade te vorderen. De schade waarvan wij vergoeding kunnen vorderen, zullen wij in mindering mogen brengen op betalingen die wij aan u verschuldigd zijn. Alle betalingsverplichtingen die op ons mochten rusten zijn opgeschort, totdat is vastgesteld welk bedrag wij als gevolg van de annulering van onze opdracht van u te vorderen hebben.

20.3 Wegens annulering van de aan u verstrekte opdracht zijn wij nimmer gehouden tot betaling van enigerlei vergoeding of compensatie.

20.4 In geval van annulering van onze opdracht, bent u verplicht deze materialen, die door u zijn geleverd, doch die wij ten gevolge van de annulering niet meer kunnen gebruiken, zo spoedig mogelijk, doch in ieder geval binnen een maand na annulering terug te nemen tegen restitutie van alle betalingen die u al mocht hebben ontvangen.

20.5 De bepalingen van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing, indien u uw eigen surséance van betaling of faillissement aanvraagt, dan wel uw faillissement door derden wordt aangevraagd, u surséance van betaling wordt verleend dan wel in staat van faillissement wordt verklaard of u uw bedrijf staakt, liquideert of overdraagt aan een derde, en uitsluitend die van het eerste en het derde lid ook indien het werk in onvoltooid staat wordt beëindigd dan wel onze overeenkomst met de opdrachtgever van het werk om enige reden wordt ontbonden.

21 Geheimhouding

21.1 Ten aanzien van alle informatie en know how betreffende uw opdracht c.q. project dan wel ons bedrijf, waarvan u ten behoeve van de aan u verstrekte opdracht kennis hebt genomen, zult u volstrekte geheimhouding inachtnemen.

22 Rangorde

22.1 Indien op de u verstrekte opdracht naast deze Harwig Inkoopvoorwaarden ook de UAV 1989 en/of UAVTI 1992 van toepassing zijn, hebben in geval van tegenstrijdigheid de bepalingen van onze opdracht voorrang op deze Algemene Voorwaarden, en deze Harwig Inkoopvoorwaarden hebben alsdan op hun beurt voorrang op de UAV

1989 en/of UAVTI 1992. In geval van onderlinge tegenstrijdigheid hebben de bepalingen van UAVTI 1992 voorrang boven de bepalingen van UAV 1989.

23 Toepasselijk recht en geschillen

23.1 Op de aan u verstrekte opdracht is Nederlands recht van toepassing. Indien enige bepaling van onze opdracht of van deze Harwig Inkoopvoorwaarden in strijd mocht zijn met dwingend recht, is die bepaling onverbindend, maar blijven de overige bepalingen onverkort van kracht.

23.2 Alle geschillen die ontstaan naar aanleiding van de u verstrekte opdracht of van enige nadere opdracht zullen worden beslecht door arbitrage overeenkomstig de statuten van de Raad van Arbitrage voor de Metaalnijverheid en Handel, tenzij in het toepasselijk bestek een andere geschillenregeling is opgenomen. In dat geval is die regeling ook van toepassing op geschillen die tussen u en ons mochten ontstaan.

Wij zijn evenwel te allen tijde bevoegd een geschil waarvan op grond van de wet sector kanton van de bevoegde Rechtbank kennis neemt ter beslechting aan de bevoegde sector kanton voor te leggen, terwijl wij ons tevens in voorkomend geval tot de president van de bevoegde arrondissementsrechtbank zullen kunnen wenden teneinde een voorlopige voorziening in kort geding of verlot tot het nemen van conservatoire maatregelen te verkrijgen.

23.3 Indien en voor zover u buiten Nederland gevestigd bent, kunnen wij (bij uitsluiting van u) onverminderd het voorgaande te allen tijde geschillen met u door de alsdan bevoegde buitenlandse rechter laten beslechten.

23.4 Indien wij in enig geschil in het gelijk worden gesteld, bent u gehouden ons alle gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten te vergoeden, met inbegrip van de kosten van juridische bijstand, ook voor zover het kosten betreft die niet door de rechter mochten worden toegewezen. Deze Harwig Inkoopvoorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Drenthe onder nummer 04025779.